

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA**. Lastnik koncesij lista „Edinost“. — Nastanila tiskarna koncesija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-brailnični račun št. 652.841.

Brzobjavne vesti.

Permanentna komisija moravskega deželnega zbora.

DUNAJ 6. »Slav. Korresp.« poroča iz Brna: Po skupnem posvetovanju so češki člani permanentne komisije moravskega deželnega zbora, in sicer Mlado- in Starošehi in katoliški nacionalci sklenili, da istopijo iz permanentnega odbora, ker je bilo vseučiliščno vprašanje, ki ga je imel rešiti odbor, od nemške strani izročeno nemškemu ljudskemu shodu. Češki člani so svoj izstop že prijavili načelniku odbora.

Industrijski svet.

DUNAJ 6. Drugi oddelek industrijskega sveta je razpravljal o poročilu člana Kitacheta o zakonskem načrtu glede spremembe in dopolnitve obrtnega reda.

Vladni ekspozé glede kredita za visoke šole.

DUNAJ 6. Kakor je bil svoječasno obljubljen ministrski predstnik baron Gautsch, je vladna izdelala ekspozé glede kredita 25 milijonov kron za obstoječa vseučilišča ter ga razdelila med člene obeh zbornic. V prihodnjih letih se bodo zgradila razna vseučilišča poslopja, ki so potrebna. V poznejši dobi se zgradi še druga potrebna vseučilišča poslopja.

Ukaz pravosodnega ministerstva glede nedoletnih.

DUNAJ 6. Naredbeni list pravosodnega ministerstva je objavil ukaz voditelja pravosodnega ministerstva dra. Kleina od 30. septembra t. l. o izvrševanju kazni na nedoletnih in mladih kaznjenceh. Do ustanovitve posebnih zavodov imajo v zaporih sodnih dvorov in okrajnih sodišč veljati med drugimi nastopne odredbe. Mladoletni kaznjenci od 14. do 18. leta se imajo združiti, izključno pokvarjene osebe, v posebni skupini. Mladolletne kaznjence je v vseh osirih tudi zunaj na placem in pri službi božji oddelati od drugih kaznjencev in jih po noči strogo nadzorovati. Poučevati se jih mora najmanj po 8 ur na teden, od teh dve uri v verouku. Poučevati jih je izlasti v predmetih ljudske šole. Samo mehanična dela so izključena, priporočati je pa domača dela in dela na vrtu. Mlade ujetnike, ki so v preiskavi, je držati v posamičnih zaporih. Skrbeti je za varstvo in napredek mladih kaznjencev tudi potem, ko so bili izpuščeni na svobodo. Tukaj imajo nastopiti varstvene oblasti in dobrovoljna društva in zavodi.

Sueški kanal.

SUEC 6. Plovbeni promet skozi sueški kanal je zopet otvorjen.

Bivši srbski ministerski predsednik pod obtožbo.

BELIGRAD 6. Na predlog ministra za unanije stvari se stavi bivšega ministra

skega predsednika Vladana Georgevića pod obtožbo, ker je v knjigi, izdani na srbskem in nemškem jeziku pod naslovom: »Konec dinastije Obrenovićev« priobčil zaupne spise ministerstva unanijih stvari.

Angleška eskadra v Kobe.

LONDON 6. »Standard« poroča iz Kobe: Angleška eskadra pod poveljstvom podadmirala N. Čla je dospela semkaj. Eskadra se ustavi tukaj pet dni, potem se poda v Jokohamo.

Kolera na Pruskem.

BEROLIN 6. Od 5. do 6. t. m. opoludne sta bila na Pruskem prijavljena dva slučaja kolere.

Maroko.

TANGER 6. (Reuterjev biro.) Pogodba o nemškem posojilu v znesku 10 milijonov mark je včeraj dospela semkaj iz Fesa. Listino je podpisal maročanski finančni minister. Pogodbi je priloženo sultanovo pooblastilo.

Švicarska narodna banka.

BERN 6. Zvezna skupščina je zakon glede ustanovitve narodne banke v zaključnem glasovanju sprejela in sicer narodni svet z 90 proti 3 glasovom, stanovski svet pa enoglasno.

Ogrska kriza.

BUDIMPEŠTA 6. (Ogrski biro.) Grof Julij Andrássy je danes predpoludne obiskal posl. Frana Košuta, s katerim se je dlje časa razgovarjal.

Dogodki v Rusiji.

PETROGRAD 6. (Petrogr. brz. agent.) Minister notranjih stvari je guvernerjem z okrožnico od 4. t. m. ukazal, da morajo volilne liste priobčiti vsaj do 28. t. m. in da se oblasti in uradne osebe izlasti policiji ne smejo mešati pri volitvah.

PETROGRAD 6. Šeststo poljskih dijakov je dan 3. oktobra imelo shod v avli petrograjkega vseučilišča. Socialisti so zmagali nad nacionalnimi demokrati. V neki resoluciji je bila izražena solidarnost s poljsko socialistično stranko in želja po splošnem, enakem in tajnem glasovanju izvoljenega poljskega zastopstva v Varšavi. Razprava se je vrnila na poljskem jeziku.

PETROGRAD 6. »Rus« je zvedel iz zanesljivega vira, da minister Buligin sicer odstopi, vendar še le potem, ko bodo organizirane volitve za državno duma.

Petnadstropno poslopje se porušilo. — 100 delavcev zasutih.

PETROGRAD 6. (Petrogr. brz. agent.) Danes zjutraj se je v Neščakaj porušilo neko novo petnadstropno poslopje. Pod razvalinami je zasutih okoli 100 delavcev. Dosedaj so izrekli sedem mrličev.

pela mu je kri, zavreli so mu možgani. Samo za hip je odprl oči, potem jih je zaprl zopet in telo mu je brez moči klonilo na zemljo. Od vseh strani je prihitelo polno množice: kapiteljskih mojstrov in njih žena, škofjskih orožnikov, kapiteljskih pandurjev, slug in služkinj, a ob strani je stal tu pa tam po kak svečenik. Vse je v krogu obklopo na tleh ležečega črevljara, motrilo ga, spraševalo bronzne vojake, ki so ga bili ponekemu čudu privlekli na to stran. Orožniki so, smejoči se na ves glas, pripovedovali svoje junaštvo na kar se je množica odzvala krobotaže.

— Da, da, verujte, dragi ljudje božji, je začel neki krivonosni kuščarček kričati izmed orožnikov ter kazati s rokama na polumrtvega Tomaža, ta se nam je posrečila. Ta ribica je padla v našo mrežo, ne da bi bili pihali po dlan. Veste-li, kdo je to? Ta je glasoviti črevljar Tomo Štabel, krvnik kapiteljske dece, ki bi nas hotel vseh zadaviti z dret in ubiti žilom. Junačil se je, da ne da šita, pa da ga ne da, in da nima je rekel. Nu, mi nismo verovali, marveč smo ga privlekli semkaj in tudi ga izmaltamo, da vidimo, ne pade-li iz njega kako srno.

Ustanovni zbor „Slovenske sokolske zaveze“.

V nedeljo 1. vinotoka t. l. ob desetih dopoludne je bil v mali dvorani »Narodnega doma« v Ljubljani ustanovni zbor »Slovenske sokolske zaveze«. Zastopana so bila vsa slovenska društva, razen »Dolenjskega Sokola« — ter žensko telovadno društvo v Ljubljani, ki so poslala 119 delegatov. Razen teh je bilo navzočih členov ljubljanskega Sokola, članice ženskega telov. društva in nekaj gostov.

Zborovanje je otvoril dr. Ivan Tavčar kakor starosta »Ljubljanskega Sokola«.

Pozdravil je zbrane Sokole in Sokolice, katerim je zaklical sokolski »Na zdar!«

Danes se ima ustanoviti, je nadaljeval govornik, zveza slovenskih sokolskih društev, ki je postala že nujna potreba. Želeli je le in to bodi slovesno izrečeno, da bi ta zveza vpevala in da bi izpolnila vse nade, ki se stavljajo vanjo.

Mnogo je bilo zaprek, predno se je mogla uresničiti ta ideja; treba je bilo dolgoletnega truda in dela, da se je dosegel smoter, za katerim je težko sokolstvo že zdavno. V tem oziru so si stekle neveljivih zaslug razne osebe, katerim gre vsa zahvala. A brez dvoma si je pridobil dr. Viktor Murnik, kateremu bodi tudi v prvi vrsti izrečena posebna zahvala na njegovem požrtvovalnem delu in trudu. Takisto pa je treba izreči iskreno zahvalo vsem drugim, ki so pripomogli na ta ali oni način, da se je mogla osnovati zveza.

Nimam namena dolgo govoriti, ker vem, da je čas zelo pičlo odmerjen in da čaka več nujnih točk svoje rešitve, a zdi se mi mi potrebno, da še nekaj posebnega naglašam.

V sadnjem času se je pričela prava gonja proti moji osebi, ker sem jaz slučajno starosta ljubljanskega »Sokola« in se me je dolžilo, da izrabljam »Sokola« v svoje politične svrhe.

Z ozirom na to konstatujem slovesno in posivljam v to za svedoka ves odbor, da nisem nikdar zastopal v društvu političnih tendenc, še manj pa, da bi hotel društvo izkoriščati v politične svrhe. Povedano bodi odkrito, da narodno-napredna stranka še ni tako propadla, da bi jej bilo potreba v politične svrhe izrabljati »Sokola«.

S tem končujem in odrejam po voprednih volitev staroste »Slovenske sokolske zveze«.

Za skrutinatorja imenujem bb. Lj. d. t. a. r. j. a. in S. m. e. r. n. i. k. a.

Nato se je rglasil za besedo dr. Jos. Kušar, ki je predlagal, naj se otvori o

volitvi staroste razgovor, da se delegatje dogovore o kandidatih. Predlagal je starosta dra. Tavčarja, ki pa je z vso odločnostjo odklonil vsako kandidaturu. Na to je nadaljeval dr. Kušar svoj govor, češ, da je nujno potrebno, da se izbere za staroste zveze zanesljiv in odločen pristav narodno-napredne stranke (prigovori in hrup v ozadju) in takšna oseba, ki bo dajala dovolj jamstva, da bo čuvala sokolsko idejo neomadeževano in tudi izpolnjevala dolžnosti, ki jih nalaga častno mesto staroste. Ker je dr. Tavčar, ki bi bil brez dvoma najbolj sposoben za to dostojanstvo, odločno odklonil vsako kandidaturu, je za to mesto na vsak način najbolj sposoben dr. Viktor Murnik, kateremu naj vsi Sokoli izkažejo svoje zaupanje s tem, da ga volijo za starosta. Vi ga morate voliti, mi zahtevamo, da ga volite! (Glasno prigovarjanje: Mi se ne damo terorizirati, mi smo prišli na svobodne volitve.)

Dr. Kušarju je odgovarjal povsem stvarno dr. Treo, starosta »Goriškega Sokola«.

Pričetek današnjega zborovanja je pokazal jasno, da ni med nami soglasja, da sta se pojavili dve struji, ki delujeta za svoje kandidate.

Dr. Kušar je rekel, da mora biti bodoči starosta odločen pristav narodno-napredne stranke. Oba kandidata, dr. Murnik in dr. Ravnihar, sta naprednega mišljenja. Zato sem mnenja, da se naj dovoli na volitvah popolna svoboda (Burno odobravanje).

Odločno bi bil za to, da bi se izvolil za starosta dr. Tavčar, ker bi bil to glasev protest proti rovarjenju gotovih ljudi proti sokolstvu in ker bi bil to krepak odgovor na njihove napade ter dokaz, da se sokolstvo ne da vreti pod noge.

Dr. Murnik je pridobil za razvoj slovenskega sokolstva neveljivih zaslug, to priznava vsakdo (Pritrjevanje), a ker mu stoji nasproti drug kandidat, ki tudi ni klerikalec, naj odklejo med njima listki.

Odločno pa mora prigovarjati mnenju br. dr. Kušarja, da bi moral starosta zveze biti pristav take stranke. (Dolgotravno odobravanje; na drugi strani prigovori.) Varnjmo se strankarstva, čuvajmo se politike v Sokolu! (Plokanje.) (Pride še.)

Avstrijska poslanska zbornica.

DUNAJ 6. Tekom debate o nujnih predlogih glede splošne volilne pravice je posl. Romanczuk izjavil, da je treba brzo uvesti volilno reformo, dočim je posl. Ebenhoch svoj predlog utemeljeval obširno ter skušal dokazati, da bi uvedbo splošne volilne pravice pomenjalo veliko nevarnost, ako

črevljar oči, privzdignil se na svoj lakat ter pogledal začudeno okoli sebe. Množica se je malo ganila, a ležeči siromak je šepnil:

— Vode, vode mi dajte!

Miroslav se je ogledal okoli sebe in videči, da se ne gane nikdo, da bi namočil črevljaru grlo, je iztrgal starki, stoječi kraj njega, prazni vrč, odšel h kapiteljskemu studentu pri lipi ter čez hip napojil Štabela, ki je željno požiral hladno vodo, trdno drže vrč z obema rokama.

— Hvala svečenik, je vzdihnil črevljar. Bog ti poplačaj na zemlji in v nebesih!

— Ne treba hvale, je rekel dijak, to je božja zapoved, žejne napojiti. Dvigni se človek in pojdi z mano.

Črevljar je, srečen, da je našel rešitelja, nudil Miroslavu roko, ali v ta hip se je ozlovoljeni svet razburil, jel mrmrati ter kričati na glas:

— V stran ti borno dijače! Kdo je tebe postavil za kapitana? Ta griški malopridnež je naš plen in mi se ga hočemo, ako Bog da, naučiti pošteno.

(Pride še.)

PODLISTEK.

308

Prokletstvo.

Epigonijski roman Avgusta Šmoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O.—G.

Siromsku Tomžu Stabelu, cebovskemu mojstru črevljarske zadrage, bilo je onega dne usojeno grizti grenke kolače. Drago je moral plačati svoje junaštvo. Škofovski orožniki so ga bili dvignili z neizprosni pestmi v vis in v hipu so prenesli vrednega starešino črevljarskega na posvečeno zemljišče kapiteljsko, kakor da so ga angelji odnesli po zraku v raj. Ali! Kakov raj! V pekel! Pravi pekel, kjer stoluje Lucifer, Dagon, Astarot in Bezebub. Ko so dovelili črevljara preko mosta, spustili so ga na tla sredi Kapiteljskega trga, nedaleč od košate lipe, kjer se je kapitelj navadno posvetoval v sboru o svojih stvareh. Ubogi črevljar v prvi hip ni bil v stanu niti stati na nogah. Ko se je previjel in trgal iz razbojaških pesti, veki-

se isti prej ne postavijo neobhodno potrebne podlage.

Ministerski predsednik baron Gautschi je izjavil, da ga vsi govori o volilni reformi niso mogli odvrtiti od stališča, ki ga je že označil in na katerem stoji še nespremenjeno. Nasproti trditvi, da bi se narodnostno sporazumljanje na temelju splošne volilne pravice olajšalo, za to ni po mnenju ministerskega predsednika nikake gotovosti. V tem slučaju bi sama vlada pordrivila volilno reformo. Ministerski predsednik je pokazal na Francijo in Nemčijo, kjer je bila splošna volilna pravica uvedena le polagoma ter naglasil, da narodne in politične razmere Avstrije ne dopuščajo, da bi se to vprašanje razpravljalo po neki šb'oni, ob katere odločitvi bi bilo v prvi vrsti upoštevati interese Avstrije in njenega prebivalstva. Ministerski predsednik zamore ob glasovanju priporočiti za vodilo le to in nobenega drugega načela. (Živahna pohvala. Ugovor pri čeških radikaleh.)

Posl. grof Dzieduszycki je izjavil, da se Poljaki nočejo upirati potrebi, da se razširi volilna pravica, vendar se to vprašanje ne more rešiti potem nujnega predloga in ne oziraje se na to, da je ta parlament, parlament dežel. Poljaki bi morali dobiti tretjino vseh mandatov, ako se uvede splošna volilna pravica.

Posl. Hortis je menil, da bi poslanci, izvoljeni na temelju splošne volilne pravice, imeli v zbornici večje zaslonbo v ljudstvu. Njihov glas bi se ne moglo v parlamentu ignorirati.

Dr. Meuser je izjavil, da ne more glasovati za predloge, dokler ni ustvarjena garancija, da bodo vse narodnosti primerano zastopane.

Dr. Ofner je apeliral na Nemce in napredno stranko, naj se brez strahu potegnejo za splošno volilno pravico.

Posl. Stein je izjavil, da bodo Vsenemci glasovali za nujnost ter ob tej priliki obnovili predlog glede nemškega državnega jezika.

Dr. Lueher je govoril tudi za splošno in enako volilno pravico varujoč pravice narodne avtonomije. Protestiral je proti temu, da bi se, kakor je želel posl. Ebenhech, to vprašanje zavleklo. Govornik se ne boji, da bi nemštvo valed uvedanja splošne volilne pravice bilo oslabljeno, pač pa nasprotno.

Posl. Derschatta se je izrekel za nujnost predlogov, vendar je zahteval naj se jemlje v (zir narodne, kulturne, socijalne in gospodarske različnosti posameznih dežel.

Nemški Tirolec Schöpfer je govoril tudi za splošno volilno pravico in je prepričan, da si bodo Nemci, ako bodo vsi složni in ako bodo prav razumeli avstrijsko državno misel, zamogli v tej državi obdizati svoj položaj.

Na glasovanju je bila odklonjena nujnost vseh predlogov (Klici socijalnih demokratov: Proč z žlehto vseh dežel! Žvela splošna volilna pravica!)

Ko je bilo več imunitetnih stvari rešenih in prečitan reskript, s katerim je zbornica odgodjena, je bila seja ob velikem nemiru zaključena.

V stvari katoliškega shoda na Dunaju.

»Konserv. korrresp.« je priobčila zastopno poročilo: »Izvrševalni odbor češke katoliške narodne stranke na Moravskem je sklenil, da se ne udeležijo katoliškega shoda na Dunaju. Sklenil je tudi pozvati one voditelje stranke, ki so imeli govoriti na shodu, naj se takoj dajo izbrisati iz liste govornikov in naj umaknejo svoje podpise na oklicu za shod. Izvrševalni odbor atemeljuje ta sklep z vedenjem dunajske krščansko-socijalne stranke in katoliškega centra glede moravskega vseučilišnega vprašanja in radi udeležbe teh strank na brnskem nemškem shodu, ter s tem, da se na Dunaju od strani kompetentnih mest še vedno zabranjuje Ošhom služba božja v njih materinem jeziku.

To poročilo govori cele knjige in mi je beležimo z največjim rodoljubnim zadoščanjem. Tu je od katoliške strani sankcionirana naša sodba o krščanskih socijalistih in staro konservativnih naše narodnosti! Zaključki se usiljujejo sami po sebi tudi za slovenske konservativce, če imajo slovensko

arce v sebi. In po sodbi izvrševalnega odbora češke katoliške narodne stranke na Moravskem je — rekli bi mi — sankcionirana tudi naša borba proti nemškim škofom v slovenskih pokrajinah.

Misl na »Veliko Avstrijo«.

Dunajski krščansko-socijalni list »Rsiha-post« je nedavno priobčil članek pod naslovom: »Velika Avstrija«, v katerem satega (ozirno na današnji položaj v Avstriji), misel, da bi se morala sedanja ustava monarhije spremeniti ter da bi se moralo vzpostaviti avstrijsko cesarstvo. V tem članku se med drugim trdi tudi to, da bi avstrijsko cesarstvo ugodilo narodnosti vsakega državljanca, toda pod egido jedinstvene vojske in mornarice z nemškim poveljstvenim jezikom. Sedanja deželna bramba in honved, ki faktično ne služijo več v obrambo dežele, bi se polagoma pretvorili v redno vojsko. Nadalje je potrebno v to svrhu, za »Veliko Avstrijo« namreč, skupno carinsko področje in za vso državo eno gospodarsko zakonodajstvo po izgledu nemškega cesarstva, ter jedinstvena banka in novčarstvo. Nadalje naj bi veljala za vso državo ena, splošna in direktna volilna pravica za skupni državni parlament na Dunaju. Konstitucionalne pravice parlamenta bi zajamčil poslovni red. Posli Ogrske v čajem smislu, ki so izven kompetence skupnega parlamenta, bi prepustili zastopstvu v Budimpešti, ki bi se moralo na novo konstituirati, dočim bi se Dalmacija, Hrvatska in Bosna imele zediniti v eno skupino z lastnim zborom v Zagrebu. Erdeljska bi se pa kakor lastna kronovina oddelila od Ogrske. Zastopstva Ogrske, Hrvatske in Erdeljske bi kakor druge kronovine stale pod eksekutivno državne oblasti.

Naši sovražniki in splošna volilna pravica.

Grof Štefan Tisza, bivši ministerski predsednik, priobčuje v listu »Az Ujsag« daljšo razpravo, s katero najodločnejše odklanja misel o splošni volilni pravici ter priznava izrecno, da bi bila ista smrtan udarec za madjarsko hegemonijo na Ogrskem! Po računu Tisze bi vsaj četrtina, morda pa celo tretjina mandatov pripadla ogrskim narodnostim. S hrvatskimi delegatmi ved bi znašalo število nemadjarskih poslancev 150—200, ki bi stali nasproti 250—300 madjarskih poslancev. Potem je še računati, da bi bilo izvoljenih nekaj mednarodnih socijalistov.

Interesantno je dejstvo, da se ravno grof Tisza postavlja tako odločno proti volilni pravici, oziroma proti političnemu vstajenju nemadjarskih narodnost. Tisza ni med njimi, ki vodijo sedanji gigantski boj. Nasprotno: on je bil doslej persona ingratissima v vrstah madjarske koalicije in skoro da je bil na indeksu kakor izdejica, kakor najemnik Dunaja. Če se ta mož tako odločno zavzemlje za hegemonijo madjarstva, potem je to le dokaz, da so, kar se dostaja šovinizma, vsi Madjari enaki in da je tudi grof Tisza madjarski ultrakakor kateri si bodi Košut ali Barabss. Pripoznanje od take pristno madjarske strani, da bi splošna volilna pravica pripomogla Slovanom na Ogrskem do politične veljave, smatrati moremo torej kakor avtoritativno.

Slično enunciacijo imamo pred seboj tudi od nemške napredne stranke. Na posvetovanju nemško-napredne stranke je pripoznal posl. Glöckner, da bi po uvedanju splošne volilne pravice Nemci izgubili vsaj polovico mandatov in bilo da bi izdajstvo na nemškem narodu, ako bi se kdo od Nemcev potegoval za splošno volilno pravico.

Če tako odkrito govore naši sovražniki, potem ne more biti nikakega dvoma za nas Slované, na kako stalše se nam je postaviti ob vprašanju splošne volilne pravice. Ob taki perspektivi za toloži razvoj slovenske sile na tej in oni strani Litve po uvedanju splošne volilne pravice naj bi izginiti med nami vsi strankarski oziri. Strankam, ki imajo življensko sposobnost, se ni bati, da bi jih splošna volilna pravica iztrebila. In velike odločilne važnosti bo tudi agilnost strank.

Značilno pa je vsekako v tem gibanju, da se najhujši sovražniki Slovanstva v svoji borbi proti splošni volilni reformi upravi trudijo z dokazovanjem, da tvorijo Slovani v vsej monarhiji večino prebivalstva!!

Resnica se pač ne da zakrivati za vedno.

Reorganizacija dalmatinskega brodarstva.

Razprave, ki so se radi organizacije dalmatinskega brodarstva vršile med organi vlade na eni strani, med Lloydom in dalmatinskimi brodovlastniki na drugi strani, so provizorično dovršene.

Drodarstvo se bo razvijalo, vstrežaje interesom dalmatinskega prometa. Vlada poviša valed tega dosedanja podpora v znesku 1.200.000 kron na 1.500.000 kron. Oenuje se nova delniška družba z glavnico 12 milijonov kron, v katero družbo dajo svoje ladje Lloyd in dalmatinski brodovlastniki. Lloyd prevzame eno tretjino delnic, drugi brodovlastniki pa dve tretjini. Z novo organizacijo dalmatinske plovsbe je začasno urejeno važno vprašanje za pogajanja Lloydja radi podpore.

Hrvatski delegatje in voditelji koalicije.

Iz Zagreba poročajo, da so tjakaj došli trije delegatje Dalmacije, dr. Čingrija, dr. Trumbić in Milč, da se sporazumejo s hrvatskimi delegati glede sestavljanja programa, ki ga je reška konferenca določila. Trije delegatje stopijo čim prej v dotiko z voditelji ogrske koalicije.

Dogodki v Rusiji.

Položaj v Baku.

Iz Baku poročajo, da položaj še vedno ni normalen. Prebivalce spremljajo še vedno patrolje. Mogo prodajalnice je zaprtih. Vsak dan se dogajajo plenjenja in umorstva. Nihče ne veruje v stalnost miru med Armenoi in Tatarji.

Grof Witte in petrograjska дума.

Iz Petrograda javljajo, da ne bo grof Witte izvoljen petrograjskim častnim meščanom. V tajni seji mestne dume je bila omenjena čest za Witteja predložena, toda odklonjena.

Drobne politične vesti.

Ogrska kriza. Iz Budimpešte poročajo, da je cesar odklonil Fejervary-Kristffyjevo volilno reformo in da valed tega ne bo ministerstvo Fejervaryjevo na novo potrjeno. Poroča se dalje, da je cesar poklical k sebi grofa Andraassyja. Vendar ni ta vest še potrjena.

Socijalistična propaganda v italijanski vojski. Kakor javljajo iz Turina je preiskava o antimilitaristični propagandi v italijanski vojski dovela do bišnih preiskav pri nekaterih revolucionarnih socijalistih. Pri jih je bilo aretovanih. Neki Hugon Nani, ki je tudi kompromitiran, je zbežal. V njegovem stanovanju so našli baje kompromitujočo korespondenco vojaških in civilnih oseb.

Grški kralj v Londonu. Kakor poroča londonski list »Evening Standard«, namerava grški kralj Jurij meseci novembra obiskati angleškega kralja Edvarda.

Domače vesti.

Govor staroste »Tržaškega Sokola«, dr. O. Rybářa na zabavi v Boljuncu. (Zvršetek). Močno se je dvignila narodna zavest po tem taboru v naših krajih, a za Breg je imel še to posledico, da se je kmalu za njim v Dolini ustanovila »Čitalnica«, ki se je l. 1894 preosnovala v »Bralno in pevsko društvo »Vodnik«. Leta 1903 je to društvo razvilo svojo zastavo.

Kmalu so rastala druga pevska društva po našem Bregu, takó pred 14 leti v Ricmanjih pevska družba »Slavec«, pred 8 leti v Borštu pevska in bralno društvo »Slovevec«, katerega bi se morali oklepati tudi starejši narodnjaki, da bolje oživi; skoraj v istem času še »Domovina« v Ospu, »Primorska« v Mačkovljah in »Gabrovica« v Gabrovici.

V Boljuncu samem je bila kmalu po dolinski Čitalnici ustanovljena boljunska Čitalnica. No Čitalnica je le malo časa evela in zato je bilo leta 1893 ustanovljeno »Slobralno in pevsko društvo v Boljuncu«. A tudi to društvo je živelo le dve leti. Šele leta 1902 se je zopet ustanovilo bralno in pevska društvo »Prešeren«, katero je priredilo to lepo slavnostno veselico.

Vsa ta pevska društva, katerim se pridružujejo proti zapadu okoličanska krepka pevska društva, tja do staroslavne Devine, varujejo kakor obroč malih trdnjav našo slovensko domovino proti nikdar mirujočim

našim nasprotnikom, čuvajo narodno zavest in gojijo lepo slov. petje.

V novejšem času čujejo se glasovi, ki nekako prezirljivo govorijo o važnosti in pomenu naših pevskih društev.

Kaj petje, kaj narodnost? takó se nam pravi: kruh, kruh, da se napolni trebuh, to mora biti naš ideal!

Gospoda moja! Res je, da ne more človek živeti brez hrane in slab gospodar bi bil tisti, ki bi ves dan prepeval in zanemarljal svoje premoženje.

No, tudi žival išče si hrane, žival ne misli na drugo nego na to, da si polni svoj trebuh. Človek pa se je povzdignil nad žival. Njemu je dan razum in dar jezika, da izraža svoje misli. Človeški pogled je obrnjen kvišku, proti neizmernim nebeškim višavam, proti izvoru vsega svetla, proti solncu. Njegove misli se ne smejo samo potleh p'aziti, temveč se povzdigniti do viših ciljev, do lepšega, vzvišenejšega življenja!

A kaj nam bolj olepšuje naše vsakdanje življenje, kaj nam blaži boli srca in nas tulaži, nego lepo petje?!

To petje gojiti pa je naloga naših pevskih društev.

V pevskem društvu pozablja pevec na vsakdanje skrbi in nadloge, v pevskem društvu se pevec izobražuje, mladina se navdušuje za čast in pravica svojega naroda. Pevske vaje obvarujejo mladino pred surovim popivanjem brez svrhe in koristi in pred onim grdim tulenjem laških nemoralnih popavk.

Okolu naših pevskih društev naj se torej zbira vse, kar pošteno in narodno misli. Vsak pravi Slovenec naj se jih oklene. Ne bi smelo biti slovenskega narodnjaka, ki ne bi bil člen vsaj enega slov. pevskega društva. Okolu slovenske zastave morali bi se vsi zbrati; mej nami ne bi smelo biti ne liberalcev, ne klerikalcev, temveč skupno in složno bi morali delovati za napredek in blagostanje našega naroda!

Pri tem se morda vendar enkrat uresničijo one lepe besede našega pesnika:

Ne bo nas več tujcin teptal,
Ne tlačil nas krvavo;
Naš rod bo tu gospodoval,
Naš jezik, naše pravo!

Pod streho našo tuji rod.
Naj gost nam bo, a ne gospod,
Mi tu smo gospodarji
In Bog in naši carji!

Za delovanje deželnega zbora istrskega. Na povabilo namestnika princa Hohenlohe so se sešli predvčeršnjim pri tukajšnjem namestniku: od italijanske strani dežel. poslanci Bartoli, Bannati in Bubba, od hrvatske pa dr. Laginja, prof. Spinčić in prof. Mandić. Predmet posvetovanja je bilo omogočenje zasedanja deželnega zbora istrskega. Do definitivnega zaključka ni še prišlo in se poslanci snidejo zopet prihodnji teden na posvetovanje. V slučaju, da bo prihodnja konferenca imela ugoden vseh, bo sklican deželni zbor na 26. dan t. m.

Tako poznemamo iz — »Piccola«.

Prihodnje usposobljenostne preizkušnje za obče ljudske in meščanske šole se prično pred c. kr. izpraševalno komisijo v Gorici dne 6. novembra 1905. ob 8. uri jutraj na c. kr. učiteljsku. Pravilno opremljene prošnje za priupust je predpisanim službenim potom pravočasno vložiti, tako, da bodo do 20. oktobra 1905. v rokah c. kr. izpraševalne komisije.

Škandal! Iz Ajdovščine nam pišejo: Cenjeni gospod urednik! Dovolite mi mal dostavek k depisu »Škandal« v »Edinosti« št. 275. Res je, kar pravi dopisnik o tiskovinah in pečatu c. k. davkarije. Ali oglejmo si malo tudi slavno uradništvo čisto slovenskega okraja ajdovskega! V davkariji so od načelnika do zadnjega praktikanta sami Italijani poleg enega — Nemca!!!

Na sodniji: sodnik Italijan, preiskovalni sodnik Italijan! To so Lahi, ki le za silo lomijo slovenščino, oziroma jo — kvarijo. Izključeno je torej, da bi se mogli ti uradniki v pravilnem jeziku sporazumevati s slovenskim ljudstvom. Posebno pa še ob takih košljivih stvarih, kakoršnje so poverjene preiskovalnemu sodniku. Kako lahko nastajajo ob takih razmerah nesporazumljenja in valed teh velike gnotne ali moralne škode za stranke!!

S takimi uradniki nam ni pričakovati ne slovenskih tiskovin, ne slovenskih pečatov, ne slovenskega uradovanja. In naše ljudstvo in naše slavne občine prenašajo vse

to mirno in potrpežljivo! Nikdo se ne gane! Ali ne izgleda to kakor da se mi: ali ne zavedamo svojih pravic, ali pa se jih vedoma odrekanje? Kdaj bo konec temu sramotnemu položaju? Zahtevamo svoje pravice!! Ali prvi pogoj temu je: v slovenske okraje slovenskih uradnikov!

Za ugledu hom.

Imenovanje v šolski stroki. Izredni profesor dr. Vladimir Milkowicz je imenovan profesorjem zgodovine vzhodne Evrope na vseučilišču v Černovicah. Dr. Milkowicz je živel svoj čas v Ljubljani in je priobčil več razprav, med temi tudi o kranjskih samostanih.

Iz sv. Ivana nam pišejo: Ozirom na vest v »Edinosti« dne 8. t. m. pod naslovom »Kdor ne spoštuje se sam!« blagovolite vsprejeti sledeče pojasnilo. Dopisnik pravi, da vsakokrat kadar je kaka prireditelj »Narodnem domu« pri sv. Ivanu, prihajajo nekateri tamošnji mladeniči, da demonstrativno tulijo italijanske pesmi ter da s tem nekako izzivajo mestne in druge Slovence.

Dopisnik prosi, naj načelnštvo »Nar. doma« napravi konec takemu izzivanju, ker drugače da ne bodo obiskovali več tistih prostorov itd.

Resnici na ljubo moram povedati, da tista mladina ne misli z istim tulenjem demonstrirati, ali izzivati, ampak tuli le veselo, ker je še sedaj popolnoma nevedna. Taki ljudje prihajajo v naše prostore le z neko radovednostjo, ker vidijo mnogo drugih zbranih ljudi, drugače pa le redkokada. Taki se ravno tako vedejo v »Nar. domu«, kakor po drugih krčmah in sploh kamor se zbirajo. Povedati moram, da je bilo pred več leti pri sv. Ivanu in sploh po okolici še veliko več take mladine. Sv. ivanski rodoljubi vedo dobro kako je bilo pred več leti na tako imenovanem Sovrnišču; danes pa imamo tam že precej lepo število mož in mladine, ki se je popolnoma prerodila.

Istotako se boljajo razmere na Erdenišu. Tudi tam, upsmo, je vsajeno zrnje, ki obrudi kaj dobrega sadu: le poučevati je treba kar je nevednega! Jaz bi torej prošil naše sv. ivanske rodoljube: skrbimo, da spravimo našo nevedno mladino brez razlike stanu, na pravo pot dostojnosti, spoznanja in zavedanja rodu svojega, ker le taka mladina bo delala čast našemu kraju. Sv. ivanski rodoljubi so že veliko žrtvovali v ta namen in so tudi dosegli uspehov. Ali, ako bi odnehali od tega požrtvovalnega dela, pridemo zopet na isto mesto, kjer smo bili pred več leti to je: m'ad na bo rastla brez vsakega pojma o našem narodnem snovanju. Zatorej: delati in delati moramo, dokler ne pride čas, da nas nadomeste drugi. Ne le kar veleva mu ston, ampak kar more, to je slovec d. lžan storiti za svoj rod.

Težavno je res tako de'o, ali pomisliti moramo, da so se tudi z nami drugi rodoljubi trudili, da so nas spravili na pravo pot, da vemo ceniti in spoznavati dolžnosti do naroda svojega!

Velika umetniška koncerta. o katerih smo pisali včeraj, da ju namerava prirediti trojica slovensko-hrvatsko-srbskih umetnikov danes in jutri, se menda ne bosta vršila. Vsa vodstva »Narodnega doma«, pri katerem smo se informirali, ni dobilo do danes nikakega konkretnega obvestila, a tudi gg. umetnikov ni bilo do danes v Trst, da si so nam prijavili svoj prihod za v petek. Če pridejo tekom današnjega dne, bo možen k večernemu koncertu jutri zvečer! Za ta slušaj dobe čitatelji podrobneje poročila v jutranji številki in po plakatih v atriju »Narodnega doma«.

Izvoz vina iz Poreča. Meseca septembra ukresalo se je v Poreču na razne parnike 4050 hektolitrov vina za razna mesta.

Umrl je v Ljubljani tamošnji knjigotrdice Oton Fischer.

Občinske volitve v Grižnjanu se bodo vršile koncem tega meseca. Dne 25. bo volilo 629 volilcev III. razreda, dne 26. 200 volilcev II. razreda in 70 volilcev I. razreda. Vsi trije razredi izvolijo 24 odbornikov in 12 namestnikov.

Kapitularnim vikarjem goriske nadškije je bil izvoljen kanonik metropolitanskega kapitula Ivan Wolf.

V namenu zatiranja kuge med prašiči. Za prašiče, ki se pobijajo v Primorju v svrhu zatiranja kuge, je določilo name-

stništvo odškodnino 1 K 40 stotink za kilogram.

Nesrečna ljubezen 60-letnega vdovca. 60-letnemu Marku Schwarz, ki je pisar na južni železnici, je pred dvema mesecema umrla soproga. Ta izguba je bila Schwarz tako bitko zadela, da je hotel takoj isti dan slediti svoji ženi na oni svet in se je v to svrhu skušal obesiti, kar so mu pa drugi ljudje preprečili. Da prej preboli to bitko izgubo, si je g. Schwarz malo pozneje poskrbel »stolažnico« v osebi 32-letne Ane Hürt, kateri je ponudil naj pride v njegovo stanovanje, ki je v ulici sv. Frančiška št. 38, in naj tam prevzame »v vseh okoliščinah« mesto njegove pokojne soproge.

Ančka je z veseljem vprejela ponujeno jej mesto. Nekaj časa je bilo vse dobro, vse lepo in vse prav. A kmalu se je pojavilo nezadovoljstvo od ene in od druge strani. Nezadovoljstvo je bilo vedno večje in se je polegoma začelo izražati v vsak dan hujih prepirih.

Včeraj popoldne je pa to nezadovoljstvo izbruhnilo z vsa silo. V tem izbruhu je Schwarz popadel roč in ga zabodel svoji nežni ljubici pod desno parduho. Ančka je zarjavela in se zvrnila kakor klada na tla. Marko je pa mislil, da je ljubica zaklal in — v strahu, kaj da bo žnjim — je obrnil noč proti sebi in se z njim večkrat dregnil v prsi nad srcem.

Pozvan je bil zdravnik, ki je oba obvezal in ju dal odvesti v mestno bolnišnico. Ona je bila vprejeta v IV. kirurški oddelku, njega so pa zaprli v opazovalnico za umobolne.

Samomor. Sinčič malo pred 10. uro so našli v ulici dei Navalii nasproti hiše št. 4 mlado žensko, ki je ležala na tleh in se grozno zvijala od bolečin. Iz ust jej je prihajala črna pena in smrad po — karbolni kislini. Bilo je takoj jasno, kaj da je ne srečnica storila. Pozvali so nemudoma telefoničnim putem zdravnika s zdravniške postaje in ob enem obvestili policijo. Prišedši k njej, jo je zdravnik ukazal prenesti na zdravniško postajo. A ko so jo prinesli na postajo, je konstatoval, da je nesrečnica umrla med potjo.

Za policijo je pa prišel k njej policijski oficijal Paaz, ki je dal nesrečni samomorilki preiskati žepa v svrhu, da bi se zvedelo za njeno ime. A vse preiskovanje žepov je bilo brezuspešno: našli niso ničesar. Funkcionar se je moral tedaj zadovoljiti s tem, da je vzel natančen popis pokojnice in njene obleke. Samomorika je bila stara približno 20 let, je okroglega obraza in las kostanjeve barve. Na sebi ima črno krilo, črna nogovica, črna čevlje, belo-modro rdeče pisano bluzo in siv jopič.

Truplo nesrečnice je bilo prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu.

Koledar in vreme.

Danes: Justina, devica; Hudislav; Dragonika. — Jutri: Brigita, vdova; Stojdrag; Dragosta. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 18.5° Celsius. — Vreme včeraj: nest novitno.

Društvene vesti in zabave.

»Dramatično društvo« vabi na današnji izvanredni občni zbor, ki se bo vršil ob 9. uri zvečer v društvenih prostorih v »Narodnem domu«. Vhod ul. Geppa.

Russki kružok bo imel, kakor je bilo že javljeno, svoj redni občni zbor v torek, dne 10. t. m. v gornjih prostorih restavracije »Narodnega doma« (vhod via Geppa) ob pol sami uri zvečer.

Odbor se nadeja obilne udeležbe.

»Tržaški Sokol« javlja, da bo telovadba za otroke danes od 3—4 popoldne in potem vsako sredo in soboto od 3—4 popoldne.

Ženska i muška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Istru priredjuju v prostorih »Narodnog Doma« u Voloskom dne 7. oktobra 1905. na korist božičnog drveca zabavu. Početak točno u 8 sati na večer.

NB. Obzirom na plemenitu svrhu predplate primaju se za zabavnočeu.

Priступ imaju samo pozvani.

Vaditeljski zbor »Tržaškega Sokola« je sklenil sledeči telovadni red: Za redne telovadbe: ponedeljek, sredo in torek od 8. in pol do 10. ure. — Za starejšo brate: torek in četrtek od 8. do 9. ure. — Za gojence: sredo in sobota od 3. do 4. ure. — Dijaki: ponedeljek in

četrtek od 6. do 7. ure — Ženski oddelak 14—20 let: torek in sobota od 6. do 7. ure.

»Tržaški Sokol« priredi danes v soboto 7. t. m. ob priliki otvoritve letošnje plesne sezone plesni venček, na katerem bo sviral orkester. Začetek ob 9. uri. — Vstopnina za žlane K 0-80, za nečlane K 1-20, za gospodične K 0-50. Istodobno bodo gospodične dobivale pri blagajni izkaznice za nadaljne plesne vaje, ki se bodo vršile redno vsako soboto od 9—12. ure zvečer.

Ako bi kdo izmed bratov ne prejel vabila valed pomanjkljivega naslova, bodi vabljen tem potom.

Zadnje brzojavne vesti.

Japonske finance.

TOKIO 6. (Reuterjev biro.) Grof Ozuma je v nekem govoru pred združenimi trgovskimi zbornicami izjavil, da so se japonske finance nakrat razširile. Okuma je izvajal, da bodo skupni dolgovi Japonske, ko se čete umaknejo iz Mandčurije, znašali 2500 milijonov jenov, od katerih bo treba plačati 150 milijonov jenov obresti, torej skoraj polovico več, kakor so pred desetimi leti znašali državni dolgi. Davka je pred vojno prišlo na vsako glavo 4 jene, državnega dolga pa 12 jenov, sedaj se šteje na glavo 12 jenov davka in 50 jenov državnega dolga. Vzlic temu smatra grof Okuma, da ni položaj pes mističen. Naglašal je potrebo, da je treba razvoj produktivnih podjetij vsake vrste podvojiti.

Trgovina.

Borsna poročila dne 6. oktobra

Tržaška borza.

Napoleon K 19.11 1/2 — 19.13 1/2, anglaški K — do —, London zrakot torkin K 40.05 — 40.20 —, Francija K 95.50 — 95.60 Italija K 95.55 — 95.65 —, italijanski bankovci K — — —, Nemčij. K 117.50 — 117.60 —, nemški bankovci K 100.45 — 100.65 —, avstrijska enotna K 100.45 — 100.65 —, krona K 96. — 96.30 —, ital. bankovci K — — —, kreditne akcije K 677.50 — 678.50 —, državne železnice K 680. — 682. —, — — —, Lloydove akcije K 777 — 785 —, Srečke: Tisa K 331.75 — 337.5, Kred. K 96 — do 483 —, Bodenredit 1880 K 302 — 310 —, denredit 1889 K 304 — 310 —, Parisko K 145 — do 147 —, Srbije — do —

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.20	101.20
» » srebro	101.40	101.35
Avstrijska renta v zlatu	119.35	119.40
» » kronah 4%	101.50	100.50
Avst. investicijska renta 3 1/2%	92.10	92.10
Ogrska renta v zlatu 4%	115. —	114.85
» » kronah 4%	96.05	96.16
» » 3 1/2%	87.25	87.20
Akcije nacionalne banke	1653. —	1649. —
Kreditne akcije	677.50	679.25
London, 10 Letr.	239.90	239.95
100 državnih mark	117.42 1/2	117.40
20 mark	23.47	23.48
20 frankov	19.10	19.11
100 ital. lir	95.45	95.65
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 99.57, italijanska renta 105.35, španski exterieur 92.95 ex, akcije otomanske banke 679 —, Menjice na London 251.50.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 113. —, unificirana turška renta 90.75, avstrijska zlata — — —, ogrska 4 1/2% — — —, renta 96.10, Ländlerba 486 —, turška srebro 134.25, parizska banka 15.60, italijanska — — —, jonalne akcije — — —, akcije do 16.71. —, Mlačna.

London. (Sklep.) Konsolidirani do 89 1/2, Lombardi 4 1/2, vrenro 28 1/2, španska renta 92 1/2, lijanaka renta 104 1/2, vrenro diskont, 3 1/2, majarica 24.26, Ml. čna.

Tržna poročila 6. oktobra.

Budimpešta. Pšenice za okt. K 15.98 — 16. —, rž za okt. K 12.98 do 13. —, ves za okt. od K 12.94 do 12.96, koruza za maj K 13.32 do 13.34 —, Pšenica: ponudbe dobre, povpraševanje oživiljeno, tendenca trdna. — Prodaja 65.000 met. stotov, za 10 st. zvišanja. Druga žita trdna. — Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos gotu — — —, rago za tek. mesec po 50 kg 45. — frk. za dec 48. 1/2. Stalno.

New-York. (Otvor.) — Kava Rio za nov. dobave. — Stalno, nespremenljivo, do 5 stotink višje. Prodaja: 3000 vreč.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohlštva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohlštva

prej ANTON ČERNIGOJ

Via dei Rettori Stev. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Maranz

Največja tovarna pohlštva primorske dežele.

Pohlštvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohlštva pošlja se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.40, rž za november 15.40, za nov. februar 15.65, januar-april 15.90 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.25, za november 23.35, za nov. februar 23.55, za jan.-april 23.85 (mirno). Moka za tekoči mesec 30.70, za nov. 30.75 za nov. februar 31. — za jan.-april 31.45 (mirno). — Repiči olje za tekoči mesec 48 1/2, za nov. 49 — za nov. dec. 49 1/2, za jan.-april 50 1/2 (mirno). — Špirit za tekoči mesec 34 —, za nov. 33 1/2, za jan.-april 33 1/2, za ma. avg. 35 1/2 (mirno). — Sladkor aurov 88 —, za nov. 87 1/2, za jan.-april 88 1/2 (mirno). — bal za tekoči mesec 24 1/2, za nov. 24 1/2, za okt.-januar 24 1/2, za januar-a. 25 1/2 (mirno). — rafinirani 53 — 53 1/2. Vreme: lejo

Mlado dekle bi želelo vstopiti v službo najraje v Ljubljani ali kje na Gorenjskem kakor prodajalničarka, a je jako izurjena v kuhanju. — Ponudbe pod »Mlado dekle« na upravo »Edinosti«.

Čevljarski učenec se takoj sprejme v ul. Belvedere št. 32 (Schenk).

Trgovina s papirjem in knjigami na Kranjskem, ki že nad 60 let izvrstno uspeva, se takoj proda radi starosti gospodarja s hišo vred ali brez hiše. Naslov pove uprava »Edinosti«.

V Trstu je na prodaj po zelo nizki ceni mirodilnica prve vrste v zelo živahni ulici in novi palači. Vse štelaze in opreme so nove in prav vkusno urejene. Več se izve pri upravi »Edinosti«.

Proda se takoj na Opčinah »na Drnjakovini« sledeči predmeti: posteljnjak (kučeta) dve na novo predelani »šusti« prav dober harmonij, baraka za drvarnico, dva psa, izvrstna čuvaja, priprosta in druga drobnarija.



Potrtem srcem javlja podpisani prijateljem in znancem, v imenu tudi vseh ostalih sorodnikov, prežutno vest, da je njegova soproga

Frančiška Hmelak

po dolgi in mučni bolezni, previdena se svetotajstvi za umirajoče, danes mirno v gospodu zaspala. Pogreb zemskih ostankov drage pokojnice bo v soboto, dne 7. t. m. ob 3. uri popoldne, in sicer iz hiše žalosti ulica Fabio Severo št. 21 (nasproti pivovarne Judtmann).

TRST, dne 5. oktobra 1905.

Vincencij Hmelak.

(Ne pošiljajo se posebna obvestila).

Zahvala.

Podpisana družina izreka svojo zahvalo, vsem, ki so nje sina, brata in strica

Justa Grgiča

spremili k večnemu počitku. Sosebno pa izreka zahvalo veleč. g. župniku Warty v Bazovici, slav. pevskega društva »Slovan« za ganljivo petje in za krasna venca.

PADRIČ, 6. oktobra 1905.

Družina Grgič

št. 42.

Tovarna pohlštva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa 3tv. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko peslepe).
Cene, da se ni bati nobene konkurenice.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franco

Trgovski pomočnik manufakturnist prodajalec želi s 1. nov. sedanjo službo spreminiti. Sprejme tudi drugo primerno službo. Ponudbe na upravo »Edin.« pod »Soliden 25«.

Enega čevljarja se sprejme v ul. Arcata št. 9.

Vdovec 54 let star, s 5000 K premoženja se želi seznaniti v s r h zakona z deklico ali vdovo z dežele četudi vbogo. Ponudbe naj se pošljejo pod »A. S.« poste restante Trst, glavna pošta.

Proda se skladišče oglja, drv na dobrem mestu, za 250 gld. v ul. Madonnina 13.

Hiša z velikim hlevom, ležeča ob glavnem cestu, pripravna za vsako obrt in več zemljišč odda se v najem ali tudi prodaja. — Naslov pove uprava lista.

„Svetoivansko kons. društvo“ razpisuje službo

krčmarja. Oziralo se bo le na prosilce, ki dokazujejo, da so popolnoma zmožni krčmarske obrti. — Prosnje se sprejema do dne 1. novembra t. l. — Zahteva se kaveja 500 K. Za informacije se je obrniti k g. J. Rožetu ul. Zovenzoni št. 6 (mizar), ali pa k g. Hinku Schmidt trg. nasproti »Nar. doma« pri sv. Ivanu. Glavne informacije in vse druge podrobnosti se pa izve vsako sredo v društveni krčmi (»Nar. dom«) ob 9. uri zvečer. Prosnje je pošiljati na odbor »Kons. društva« pri sv. Ivanu (»Narodni dom«) pri Trstu.

Odbor

Mož vešč slovenskega, italijanskega in nemškega jezika želi vstopiti kakoršno koli službo. Ponudbe na »Edinost« pod šifro »Mož«.

Authorised School of Languages uči moderne živeče jezike od profesorjev dotičnega materinega jezika. Trgovinska korespondenca. Kombinirana metoda. Brezplačne pojasnile daja autorizirana šola za učenje jezikov za odraslene in otroke v Trstu, ulica Nuova št. 11, II. nadst.

V najem se odda prazna soba, krasen razgled in soba meblirana za dve osebi. Acquedotto 81, IV.

Meblovana soba se odda v ulici Commerciale št. 9 II. nadst.

V najem se oddajo 2 sobi in kuhinja v Škorklji šte. 139 (za vojaško bolnišnico).

10.000 hektolitrov vinskih sodov v vsaki velikosti od 5—70 hektolitrov dajapro po jako zmernih cenah tvrdka Alex. Broyer i sinovi, Krizevac.

Enotehnik želi stopiti v strokovno prakso. Naslov pove uprava »Edinost«.

Pisar 18 let star, z lepo pisavo, dobrimi spričevali, vešč slovenskega in nemškega jezika, v odvetniških in notarskih poslih izurjen, želi takoj vstopiti v službo od začetka tudi z malo plačo. Naslov pove uprava »Edin.«

Nova prodajalnica klobukov David Osmo v ulici Barriera vecchia št. 5.

Velik izbor klobukov, lastne delavnice, raznovrstnih kap za moške in ženske. Brez konkurenčne cene.

Velik izbor inozemskih in lokalnih vzorcev. Pozor! Pozor! Nova krojačnica. Piazza della Barriera 3 I. Slovenski napis.

Izvršuje vsa v krojaško stroko spadajoča dela v popolno zadovoljnost. — Najnižje cene! Priporočila se udani

Slavoj Škerl.

F. Pertot urar TRST - ul. Poste nuove št. 9 priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavenes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za bismo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najrazodnostnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in stari z zmanjšujočimi se vplačili. Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividend.

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Peternei v ulici Giulia št. 76 se dobijo vsakovrstne jestvine kakor: kavo, riž, testenine (kapeljke), sladkor, turško in belo moko, naravno maslo, sveče, milo, jedilno olje prve vrste po 36 novč.

— Blago vedno sveže. —

8voji k svojim! Podpisani priporočajo svojo zalogo oglja, drva, premaga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom. Josip Muha, ul. Caviana (uhod ulica Cavazzani št. 3).

Tomasoni Ulisse Trst slikar-dekorater. Sprejema dela na deželi. Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje pohištva, podor itd. Vse po zmeranih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica Igo Foscolo št. 19.

Iv. Kopač svečar v Gorici priporoča priznane najboljše in najcenejše voščene sveče. Cenik brezplačno in franko.

Podpisani priporočajo svojo **NOVO PEKARNO IN SLADČICARNO** pri Sv. Jakobu istrska ulica 12 (stavež št. 5016). Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Postrežba točna. Benedikt Suban.



— Nova zaloga — ovsna in sena na debelo in drobno M. vd. Zerquench ul. Pierluigi di Palestrina (prej ul. delle Acque) vogal ul. Coroneo.

MIRODILNICA Henrik Bonetta ul. Carradori 18 (vogal Geppa) Specialiteta navadnih in medicinskih drog, barv, pokostil, lakov, čestk, čipčev, navadnega in parfumnega mila, petroleja, spirita (žeste) za gorile. — Barvilo za čiščenje vina. Nizke cene. Prodaja na debelo in drobno

Dragotin Vekjet - zlatar

v Trstu, Corso št. 47 priporoča vsakovrstne zlatenine in srebrnine ter žepne ure. Sprejema poprave ter kupuje zlato. — Cene zmerne. —

V Lonjerju! Kdor si misli kupiti pravičnega, naj pride do nedelje v Lonjer. Cena nizka.

Izvrsten sir.

Podnanaška mlekarna in sirarna v Hruševju pri Postojni ima v zalogi obilo dobrega, vležanega sira, katerega oddaja po 1 K 44 st. kg.

P. n. trgovci in krčmarji se opozarjajo, da ne zamudijo prilike. — Kdor hoče imeti dober sir, naroči naj si ga pri imenovani zadrugi.

Stavbinski material

kakor korce, vsakovrstno opeko, pesek, apno, živo in ugašeno, se dobiva po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence, pri trdki.

Belli & Corsi

ulica Economo št. 12 (stari mlin).

Nad 40-leten vspeh.

Najstarejša medicinska specialiteta naša pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI

(od ogolunjene sladke skorje)

Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v TRSTU.

Odlikovane z kolajnami in diplomami na prvih mednarodnih razstavah.

Počastene se zaupanjem odličnih zdravnikov ter predpisane kot domače zdravilo pri: grlobolu, kašlju, hripavosti, upadanju glasu, kataru.

Zamorejo jih uživati tudi otroci, nadalje pevci, govorniki ter učitelji, da zadobijo čist in svež glas.

NB. Pazite na nepošteno ponarejanja ter zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.

V skatlicah: v lekarni „Prendini“ v Trstu ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

Šunka s kožo

po 1 gl., brez kosti 1 gl. 10 nč., plečeta brez kosti 90, slanina in suho meso po 80 nč., prešičevi in goveji jeziki po 1 gl. glavina brez kosti kilo po 45 nč., dunajske 80, ala krakovske fine po 1 gl. iz šunke zelo priljubljene 1 gl. 20 novč. Velike kranske fine klobase po 20 novč. in brinovec I. vrste 1 gl. 20 nč., II. vrste po 1 gl., III. vrste po 70 novč., brinov cvet pravi (Essenz) liter 2 gld. 100 klg. gold. 7— brez sodekov.

To pripoznano dobro blago pošilja po povzetju od 5 klg. naprej

JANKO SIRC

prekajevalec in pošeljatelj živil v Kranju.

Zaloga

izvozne-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)

pivo

v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi

kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po zmernih cenah

pri **ANTONU DEJAK junior**

TRST

Via degli Artisti šte. 10.

Pozor! Važno za vsakega brez izjeme.

Opozarja se vse one osebe, koje si nameravajo vkupiti za jesen in zimo obleko za moške in dečke, površnike, hlače od volne ali bombaža ter delavske hlače I. vrste, naj izvolijo obiskati velikansko zalogo v dobroznani

prodajalnici izgotovljenih oblek v ul. Arcata 1.

Velik izbor in popolnoma konkurenčne cene.

Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga, barvanega in črnega in zadnje novosti.

POSEBNOST: obleke za zaročence.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko. Sprejemajo se naročila za obleke.

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAIMUDERNEJSIH ZAHTEVAM

KATALOGI BREZPLACNO.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelu po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — Delžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino.

Vsa zavarovanja sprejema ter daja vsa pojasnila

Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst

ULICA TORRE BIANCA 20

Zastopniki za vsako mesto, trg in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Štajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

Oglas natječaja.

Odbor »Narodnega doma« u Pazinu, koj leži na najlepšoj poziciji grada te imade udobne i ukusne prostorije, bilo za hotel, restaurant, vrt, štaju, otvara natječaj za mjeso hoteliera — restauratera.

Molbe imadu se predložiti gorepomenutom odboru do 15. t. mj. i istim treba priložiti eventualne potvrde usposobljenja za posao hoteliera-restauratera i poznavanja hrvatskog ili slovenskog i drugih u ovom kraju običajnih jezika.

»Narodni dom« otvara se po prilici početkom decembra t. g.

Potanje obavjesti i dogovori mogu se imati svakodobno kod odbora.

PAZIN, dne 1. Listopada 1905.

Odbor „Narodnog doma“.

Vsak dan

dohaja velika množina faštanja in blaga za ženske obleke, same novosti v

trgovino z manifakturnim blagom

ulica Barriera vecchia št. 34. **Artur Pontini** ulica Barriera vecchia št. 34.

po jako konkurenčnih cenah.

Bogat izbor perila, spodnjega oblačila, modercev, čipk, drobnarij in nakitov.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386/80 K. izplačane odškodnine: 82.737.159/57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vsesokost slovensko-narodno upravo.

Vsa poslovanja dajo:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občukuristne razne.